

—Heu estat anys fent de Manel, a la sèrie de televisió *Estació d'enllaç*, per exemple: què en feu, després, d'aquests personatges? Us vénen a saludar de tant en tant?

—No. És com esborrar el disc dur. Encara que, igual que el disc dur, per sort sempre queda una ombra que es pot recuperar. I hi ha personatges, els que t'han marcat perquè els fas temps o perquè són molt intensos (com ara el de *Celobert*, un dels millors que he tingut: l'entenia tant, aquell home que necessitava amor, amor, amor, i que se li escapava perquè no sabia tractar-hi...), que queden. També, inconscientment, crec que vaig millorant com a persona a mesura que vaig passant per personatges diferents. Un actor no és un tros de fusta: és una esponja, forçosament.

“L'entenia tant, aquell home que necessitava amor, amor, amor, i que no sabia tractar-hi!”

—I no teniu després la temptació de continuar actuant, també en la vida?

—Crec que els actors tenim perfectament separat què és ofici i què no. Jo, per exemple, continuo emocionant-me al cinema, i plorant, molt, encara que conec el truc de tot. I em fa content, que sigui així.

—Com compagineu la vida personal amb les gires?

—És una de les característiques d'aquest ofici. Hi ha qui necessita el contacte de la família i ho passa molt malament i cada setmana marxa corrent el dia de descans per estar-hi ni que siguin quatre hores. No és el meu cas. No he tingut cap necessitat —i no voldria semblar un monstre, quan dic això— de “crear una llar”. No tinc vocació de pare. Per descomptat tinc necessitat de parella i d'amics i de vida íntima i etcètera, però tinc la meua vida organitzada en solitari. A més, hi ha el fet que sóc feliç vivint en un hotel.

—Apa!

—Sí. Tinc una especial vocació de viatger transhumant. De tota la vida: tots els *quartos* que he guanyat en el

meu ofici me'ls he gastat en tres úniques coses: comprant llibres, comprant discos i viatjant. Atenció, quan parlo de viatjar vull dir anar a Nova York, a Londres, a París, Viena o Berlín. I per a mi és un *hobby*, viure en un hotel. M'agrada la seva mitologia. Per exemple, sóc un enamorat de Nova York: és una ciutat on carrego les piles i necessito anar-hi molt sovint, i dins de Nova York, he fet, organitzada racionalment, una gira d'hoteles.

—Ara han tancat el Plaza...

—Confio que no sigui veritat. Vull creure-ho així.

—Nova York també és teatre musical: una altra de les seves passions.

—Una puntualització: no m'agraden les aficions incondicionals. He estat catorze anys fent un programa a Radio Nacional parlant del que m'agradava, i hi ha gent que es pensa que em corro de gust quan vaig a veure un musical: no. N'hi ha molts que són espantosos. Si no tenen valors teatrals, no m'interessen gens —com no m'interessa aquesta moda de fer musicals d'antologies de grans èxits de cantants—. Ara bé, crec que en el teatre musical es puja un grau més en les emocions (això val també per a l'òpera: produeix una sensació de plenitud i de plaer diferent).

—Mort el rei Lear, quins projectes teniu?

—El futur més immediat passa per una *tv movie* que començo ara amb l'Enrique Urbizu, i la sèrie que faré després amb Pau Freixa (*Àngels i Sants*, i no és un homenatge a Ratzinger: va de màfia catalana). I tinc el cap ficat en un projecte que estrenarem al Romea, al novembre: n'he fet la traducció (la versió catalana i la castellana), dirigiré i la interpretaré.

—Artista total!

—I produiré [riu], l'aventura que em faltava en el món del teatre: faré l'última obra d'Edward Albee. Amb més de vuitanta anys s'ha despertat amb el text més modern i agressiu del teatre contemporani: la història d'un arquitecte de mitjana edat que està al cim de l'èxit, casat, amb un fill de divuit anys, i que de cop i volta confessa que està disposat a deixar-ho tot per anar a viure amb autenticitat la seva gran història d'amor: amb la Sílvia; que és una cabra.

Núria Cadenas

Quan semblava que un festival de cinema ja no podia suportar més sotragades, la Mostra de Cinema del Mediterrani ha fet un pas més enllà en la seua particular història i acaba d'assistir a l'abandó del seu enèsim director, aquesta vegada acusat d'irregularitats en la gestió. Més enllà dels motius, el que queda clar és que, tot i haver celebrat ja els vint-i-cinc anys d'història, el festival fa massa temps que navega a la deriva.

A principis d'aquest mes d'abril, José Antonio Escrivà, que ha estat director de les dues últimes edicions, va dimitir com a director de la Mostra després de confirmar-se que havia comès una “incompatibilitat formal” per haver contractat per al festival una empresa de la seua propietat. En concret, Escrivà va subscriure dues factures de 5.810 euros amb l'empresa mercantil Mascarat-Audiovisuales, SL, on figura com a administrador únic, per a la realització dels guions de les gales d'inauguració i clausura de l'última edició del festival.

La notícia la va fer saltar la regidora d'Esquerra Unida a l'Ajuntament de València, María Victoria González, qui va acusar el director de fer contractacions irregulars i de pagar amb el presupost del festival els seus nombrosos viatges a Madrid per a feines particulars. De fet, en el contracte d'Escrivà no s'inclouïa la dedicació en exclusiva al festival i el director compaginava la seua feina amb els seus negocis particulars en el sector audiovisual.

Les al·legacions que Escrivà va presentar en defensa pròpia (“les acusacions són totalment falses i s'han difós sense cap base ni prova”, va dir el director) no van servir de res. Els serveis jurídics de l'Ajuntament de València van considerar insuficients els arguments que va presentar Escrivà i la dimissió es va haver de fer immediatament efectiva. Enmig de tot l'enrenou i sota la pluja d'acusacions de l'oposició, Escrivà assegurava: “He pogut ficar la gamba, però no la mà”, i assegurava que desconeixia la normativa que regeix les contractacions del festival.

Siga com siga, el fet és que la Mostra ja té nou director. El veterà cineasta valencià Juan Piquer, fins ara subdirector del festival i mà dreta d'Escrivà, va ser nomenat el passat dilluns mentre l'oposició acusava l'equip de govern de

La Mostra s'enfonsa

La Mostra de Cinema del Mediterrani de València ha tocat fons, si és que no ho havia fet ja abans. Les gestions irregulars comeses pel seu director, que va incórrer en incompatibilitats, han provocat l'enèsima crisi d'un festival que fa massa anys que camina sense rumb. La primera conseqüència ha estat traslladar la propera edició al mes d'octubre.

El cineasta valencià Juan Piquer ha pres les regnes del festival tot assegurant que fugirà de la "caspa" i que no farà continuisme.

l'Ajuntament d'actuar amb presses i sense aclarir els fets. Piquer, que ha assegurat que no serà un director "continuista", ja ha anunciat el primer canvi: el trasllat del festival al mes d'octubre (la propera edició havia de començar el 14 de juliol), en unes dates que es concretaran en funció dels festivals de Valladolid i Sant Sebastià. De moment, l'únic que ha avançat Piquer és que vol fugir de la "caspa" i el "cutre-luxe" que massa sovint han impregnat el festival.

I mentrestant, sembla que Escrivà, a pesar de les irregularitats demostrades, continuarà vinculat a l'Ajuntament de València assessorant l'alcalde en assumptes relacionats amb el món de l'audiovisual, per desig exprès de Rita Barberà, i per afegir una mica més d'absurditat en el final d'aquesta rocambolesca història. Tot el procés, és a dir, la dimissió, la recol·locació i el nomenament del nou director, ha estat definit per l'alcalde —sense sufocar-se gens— com el fruit d'una decisió "absolutament normal, serena, tranquil·la i assossegada". Precisament els adjectius que mai no han acompanyat la Mostra de Cinema del Mediterrani al llarg dels seus gairebé vint-i-sis anys d'història.

Aigües pertot arreu. I és que fins ara, pràcticament cap dels directors de la Mostra ha aconseguit salvar-se de les crítiques i dels escàndols. Ja abans d'Escrivà, Jorge Berlanga (fill del cineasta Luis García Berlanga) va abandonar el festival amb un currículum certament poc edificant que va culminar amb manifestacions públiques dignes d'una pel·lícula del seu pare: l'arquebisbe de València Agustín García Gasco va demanar explicacions per la projecció d'un cicle que considerava "poc catòlic", en què participava l'actriu Maria Schneider (protagonista d'*L'últim tango a París*), mentre que una colla de joves va interrompre la gala de cloenda del festival de 2002 abocant-se sucre per damunt del cap per simbolitzar la "caspa" que inundava la Mostra. A més a més, es van afegir sospites de *tongo* al jurat i denúncies d'un realitzador que optava al premi del públic.

D'alguna manera, Berlanga es va mostrar poc capacitat per gestionar un festival que —tot siga dit— ja feia aigües pertot arreu. Abans d'ell, Lluís Fernán-

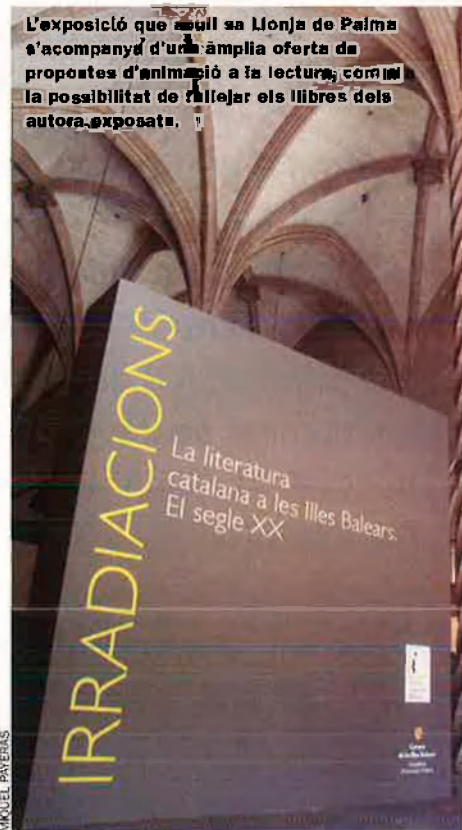
dez seria el més durador de tots els directors, però va marxar després de deu anys de gestió (del 1991 al 2000) per la porta del darrere i sense explicar-ne ben bé els motius. Segurament Fernández va ser el primer director que va popularitzar la Mostra a la vegada que va començar a dirigir-la a un camí sense retorn. De fet, tot i que durant l'etapa socialista (del 1979 al 1991) l'estabilitat tampoc no va ser la màxima del festival —hi van passar fins a quatre directors en onze anys—, va ser sobretot l'arribada del matrimoni PP-Unió Valenciana a l'Ajuntament de València, el 1991, el que va donar l'empenta definitiva cap al desastre. Les pel·lícules d'arrel mediterrània van deixar pas al populisme més descarat i van començar a projec-

tar-se pel·lícules a l'estil d'*El día que nací yo*, amb Isabel Pantoja com a cap de cartell. Des d'aleshores, els films comercials i les estrelles contractades a colp de talonari han protagonitzat un festival que més que avançar, anava sobrevivint edició rere edició a l'espera de l'escàndol de torn.

Per això, després d'aquesta intensa trajectòria, segurament, l'única cosa que queda clara és que el futur del festival ja no depèn de canviar de director, ni tan sols d'incorporar una major estabilitat i independència, sinó de promoure una transformació profunda que permeti renàixer una Mostra que, encara que a hores d'ara ningú no se'n recorda, va nàixer amb la voluntat de servir de plataforma de trobada entre les cultures mediterrànies.

Tot i les irregularitats que l'han obligat a dimitir, José Antonio Escrivà continuarà vinculat a l'Ajuntament de València com a assessor.

Rosanna Melià

L'exposició es diu "Irradiacions. La literatura catalana a les Illes Balears. El segle XX". Es pot veure al gòtic edifici de sa Llonja, a Palma, des del passat 7 d'abril i fins al proper 22 de maig. És peculiar, la mostra, perquè, al contrari de l'habitual, no és passiva, no espera només espectadors. Sinó que cerca i atreu participants, més que espectadors. Estudiants, sobretot. Per aconseguir que els al·lots en edat escolar s'acostin a conèixer la literatura pròpia de la passada centúria, i s'hi interessin, s'han programat molts actes lúdics.

Exposició i actes. La mostra està molt ben executada i presentada tècnicament. Grans panells amb fotos molt ampliades dels protagonistes literaris ocupen dues cares d'enormes cubs, acompanyades d'explicacions esquemàtiques que acosten el visitant a la figura de cada escriptor. Les altres dues cares de cada cub són transparents i permeten veure l'interior, ocupat amb records personals del creador, o al·legòrics a la tasca que desenvolupà. Altres panells a les parets, tramats en colors forts que contrasten entre ells i amb la majestuositat de l'interior de la gòtica